D - N
8/9 1948

Fräckhet

Den kampanj om folkpartiets valkostnader som regeringsorganet bedrivit med undanskjutande av alla sakfrågor har nu helt brutit samman. Tidningen har uppgivit att folkpartiets Stockholmsavdelning disponerat över fyra miljoner kronor under första halvåret i år. Den godtog inte den uttryckliga dementin från direktör Bergvall, avdelningens ordförande. Därför har intyg i saken givits av en auktoriserad revisor; intyget visar att folkpartiet i Stockholm under angiven tid disponerade 263.000 kronor för valändamål och 84.000 kronor för sin ordinarie verksamhet. Det av Morgon-Tidningen angivna beloppet var mer än tio gånger för högt.

För alla människor som böjer sig för klara bevis är därmed saken klar, men otroligt nog söker Morgon-Tidningen i stället för att utan omsvep erkänna misstaget att fortsätta kampanjen. "Givetvis finns", skriver den, "icke någon anledning att rikta invändningar mot den framlagda redogörelsen." Men denna redogörelse berör inte, heter det också, den av tidningen erhållna uppgiften att flera miljoner skulle stått till partiets förfogande, en uppgift som saknar alls belägg och vars källa inte antyds. En sådan blandning av inkonsekvens och fräckhet möter inte ofta. Den auktoriserade revisorns redogörelse visar ju just att regeringsorganets uppgifter är felaktiga. Godtages redogörelsen — och att tvivla på dess riktighet vore att beskylla enskilda personer i ena fallet en auktoriserad revisor, för bedrägeri eller för förfalskning — måste alltså tidningens utan skymf av bevis framförda påstående tas tillbaka. Ur detta elände söker man rädda sig genom att på en gång erkänna redogörelsens riktighet och stå fast vid den beskyllning som i redogörelsen visas vara felaktig.

Denna förhärdelse klargör att regeringspartiet känner det nödvändigt att använda lögnen, och till och med den avslöjade lögnen, som vapen i striden. Så långt har det gått. De sakliga

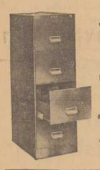

VERTIKALSKÅP
i stål

Expansioner med SKF kullager för format A 4 eller folio. 4 lådor. Leverans fr. lager.

Hadar Schmidt
Kungsgatan 24, Stockholm, Tel. namnanrop.

positionerna är raserade, en retträttlinje söks i gläpord, förvrängningar och rena osanningar.

Hur svag socialdemokratins ställning är i fråga om valkostnader och vad därmed sammanhänger har i den genom Morgon-Tidningens kampanj framkallade polemiken blivit klarlagt. Under en femårsperiod har partiet på propaganda lagt med lågt räknat 20 miljoner kronor. De socialdemokratiska tidningarna finansieras till stor del genom uttaxerade bidrag inte genom frivilligt inköp; enbart Aftontidningen har 1942—1946 kostat mer än sex miljoner i dylika bidrag. I dagens nummer av Dagens Nyheter belyses ytterligare hur det här går till. Det stora flertalet medlemmar är kollektivt anslutna, och pengarna får fram genom majoritetsbeslut av föreningarna. Många tiotusental arbetare som röstar borgerligt bidrar därför till den socialdemokratiska valkassan. Till och med de utländska arbetare som tillfälligt är bosatta i Sverige måste hjälpa till att betala den svenska socialdemokratins propaganda. Och i detta glashus tror man sig kunna klara valet genom stenkastning.

Socialdemokratins propaganda kan få oerhörda mått på grund av dessa påtryckningsmetoder. Men större är att partiet i allt högre grad faller tillbaka på vida betänkligare verksamhetsformer. Arbetarna hotas öppet med repressalier om de inte röstar. Spioneri både gentemot de egna och mot andra partier sätts i system. Över hela linjen framträder konturerna till statsparti-tendenser. Det enda tillåtna partiet — med majoritetsförtryck i landet och i organisationerna, med genom uttaxering underhållen press, med kontroll av röstlängderna för utrotfrihet av tredskande och tveksamma, med kommissarier och spioner. Om detta parti på lång sikt blir statens herre, blir den frihet vi ännu äger om några årtionden ett blekt och förhånat minne.

Planhushållarna och maskinerna

gjort vilka felsteg och försumelser man gjort, vilka hinder man rest för den fria företagsamheten och hur vi alla måste böta för felgreppen. Avskräckande exempel framkommer snart sagt varje dag på olika områden, men det är svårt att tänka sig en mera upplysande katalog än den om maskinerna som Dagens Nyheter har offentliggjort, en serie som lätt kunde ha blivit ännu längre och rikhaltigare.

Klagomålen över det allvarligt försämrade tillståndet inom produktion och försörjning avfärdas ibland med ett nonchalant: det får vi väl finna oss i en kort tid! Men om denna försämring beror på orsaker som verkar vidare och får växande betydelse — om både människor och maskiner kommer att ge allt sämre arbetsresultat i samband med en planhushållning med djupt deprimerande effekt? De våldsamma ofta helt godtyckliga och till sina verkningar ytterst olyckliga inskränkningarna i fråga om maskin- och verktygsimporten illustrerar bättre än något annat den överhängande faran av en sådan utveckling.

På viktiga områden är bristen på kvalificerad arbetskraft fortfarande mycket svår. Det skulle vara synnerligen förmånligt att häva eller åtminstone lätta denna brist genom inköp av arbetsbesparande maskiner delvis kompletterande den maskinpark vi redan har (många gånger hårt sliten), delvis av helt ny typ. Men det hör till undantagen att sådana förbättringsprojekt kan utföras — företagen nekas licens. Det blir inte ens på allvar tal om att i utlandet förhandla om större lån för produktiva ändamål under medverkan av de närmast berörda företagen, en utväg som säkert står öppen. Förutsatt rimliga villkor för tillverkning och försäljning. Planhushållarna säger att det där måste ni undvara, eftersom vi inte längre har råd med det. Här de Sverige i stället haft nödiga tillgångar — med normala prestationer skulle vi haft det — så hade svenska företag inom kort kunnat tjäna in mångdubbla utgiftsumman. Förlusterna av det nuvarande systemet framträder lika grällt när det gäller maskindelar eller länkar i en maskinkedja: en inköpssparr kan stoppa eller hämma en hel process, och skadeverkningarna sprider sig i allt vidare ringar. Men det är inte meningen att här repetera de sorgliga historierna. De anförda exemplen talade för sig själva. Planhushållningens förlustkonto kommer att ovabrutet växa så länge den nuvarande ekonomiska politiken blir rådande. De industrianställda får först känning av det. Konsumenterna kommer snart att bli varse att de olyckliga verkningarna i sista hand går ut över dem — ger dem sämre utbyte för pengarna, pressar ned välståndet. Några tiotal miljoner mindre maskinimport under detta halvår betyder kanske att produktionen ett annat år ligger hundratals miljoner lägre än den eljest skulle ha gjort eller att exportutgiftsgarna krymper med motsvarande jättesummor.

Planhushållarna av den Myrdal—Wigforska typen har sannerligen blivit dyra för svenska folket. Hade de inte satt grova käppar i maskineriet, försebärande att det var hävarmar och finverktyg, skulle Sverige nu haft helt andra förutsättningar att höja hela folkets standard och samtidigt övervinna yttre påfrestningar. Nu tvingas vi att leva dyrt och dåligt.

"Glöm inte bort huvudregeringsorganet",

står det i ett tjänstecirkulär för avdelningarna från Pressbyråchefen, major Sven Wijkman. Han är tydligen rädd för att Morgon-Tidningen inte skall bli tillräckligt beaktad i samband med den vanliga ökningen av tidningsbeställningarna fram mot valet. Hans iver faller i ögonen — inflytelserika myndighetspersoner är inte okänsliga för beskäftighet. De ser sådant med välbehag. Tidningskiparna är emellertid mest intresserade av att få den tidning de vill ha, inte någon annan, och hittills har man trott att Pressbyrån i främsta rummet, för att inte säga uteslutande, skulle tjäna allmänheten. Till och med när samma allmänhet, skamligt nog, "glömmer bort huvudregeringsorganet" och begär andra tidningar.

Färgstark, spännande!
Per Nilsson-Tannér

Du ropade mitt namn

"Per Nilsson-Tannér drar sig inte för färger och effekter. Hans sista bok är mer än en mustig målning . . . Per Nilsson-Tannér skriver sina böcker med fartigt skicklig yrkeshand."
Ivan Oljefand, St.-T.

". . . en bok fullt värdig hans obestridliga och starka talang. Redan från första sidan fängar den intresset. Typerna i boken äro mejslade med fasthet. Blodfulla, feläna, nära, objektiva typer som häxlikvandan Börsfru, som dolande älskare med sin 14-åriga dotter Bella. Det är självfallet ett kärleken bar sitt uttrymme i romanen. En stark roman av Tannér."
Göteborgs Posten.

Boken är så spännande att jag hade svårt att låta bli att läsa ut den på en enda gång. Spänningen stiger för varje sida. En verklig kvalitetsbok!
Chefredaktör Sven Strömblad.

Pris 13:—, inb. 18:—

Medéns

PRESSGRANNAR

Vi har inte förtalat folkpartiet, och vi har inte velat utöva något tvång vid valet, förklarar ordföranden i fackliga centralorganisationen i Uppsala i en skriftlig kommentar till det beryktade cirkulärbrevet till Uppsalaarbetarna. Upsala Nya Tidning (fp) tillfogar några korta reflexioner:

Reträtten kunde inte gärna vara mera fullständig. "I leevet har icke påstätts att Bertil Ohlin förklarat sin anslutning exempelvis till kravet på räntehöjning", säger Ny Ytterberg. Jo, det är just precis vad som påstätts, om vanlig logik skall gälla. När det först talas om att mäktiga finansintressen rekommenderat räntehöjning och beskärning av de sociala reformerna och det sedan säges att Bertil Ohlin står i spetsen för dessa kretsar, så kan det ju inte tolkas på annat sätt än att han också står bakom rekommendationerna . . . Här bedrives så mycket skumraskpropaganda inför detta val; det kan vara lärorikt att bevittna hur dess utövare krymper ihop då de dras fram i dagsljuset.

Vad brevskrivaren indirekt meddelar genom sitt inlägg är att den fackliga ledningen icke har annat än löst prat att komma med i stället för en verifiering av uppgifterna om folkpartiet. Det ligger åtskillnad att fackföreningsmedlemmarnas livsintressen allvarligt hotas om folkpartiet segrar i valet.

Det finns så lite någon motsättning mellan liberalism och fackföreningsrörelse, att man tvärtom kan påstå att ett liberalt samhällssystem förutsätter en stark fackföreningsrörelse, medan denna i ett socialistiskt samhälle reduceras till en nullitet. Vi har ingenting till övers för den frihetsfrkrävande statssocialismen, men arbetarnas fackliga och kulturella sträven har UNT i likhet med flera andra liberala organ aktivt understött redan på tiden då hr Ytterberg gick i kolt.

Utan tvivel begås övergrepp och misstydningar inom alla partier, men trumelden mot folkpartiet och dess ledare har på senare tiden av ett nytt 1914. Må man icke riva broar som vi kanske smart behöva! Det gemensamt att tala rakt emot verkliga förhållandet, bara man kan göra ett parti förhatligt!

Detta är en billig och låg spekulation i enkla människors känsloreaktioner. Man vet att det är en genom osanning att folkpartiets hundratusentals bönder, arbetare, hantverkare, småhandlare, tjänstemän och lägre medelklass går "storfinansens" ärenden och har allt sin frihet. Man vet att det är lögn att den liberala rörelsen drivit en reaktionär politik och nu skulle vässta på tillfälle att kullkasta de sociala reformer, som de liberala dock varit de första att arbeta för. Man vet att det är en grov förvanskning att stämpla folkpartiets hållning i skattefrågan som en lyrig valhållning kring ett fåtal viktiga, då det i själva verket är fråga om en strävan att skapa underlag för en produktion och företagsamhet, vars frukter inte minst de breda lagren är beroende av för sitt välstånd.

Man vet och måste för sig själv erkänna att även de stora folkrörelser i vårt land som inte är socialistiska har betytt ofantligt mycket för demokratiska utvecklingen och fortfarande utför en pålitlig valchallmning:

Man vet, att de liberala tidningsmännen är fria män, som av övertygelse kämpar för vad de anser rätt och nyttigt för vårt folk. Allt detta och mer ändå vet man, men i valtider måste man prestera något helt annat. Detta är en förnedrande trafik.

Högern använde liknande metoder när den sökte befästa sitt välde och så tillvaka demokratins bedande män i huvudkampen 1914. Känner sig socialdemokratin på samma sätt kämpa för livet — kämpa mot en folkrörelse som inte står att bejda med redbara argument och i öppen kraftmätning. Det ser illa ut.

Den oerhörda efterbeskattning som drabbar den överväldigande delen av landets skattebetalare har på en gång avlärkt hr Wigforss och hans skattepolitik förskönande påhäng. Här har de allra flesta gått och trott på att löftet om lägre skatter skulle komma att avsätta pådagliga resultat i den egna budgeten. Och så finner man, säger Eskilstuna-Kuriren (fp), att sedan man betalat en skatt får man så gott som omedelbart betala en till:

Till råga på allt får man punga ut med denna oviktade efterskatt samtidigt som man skall betala nästa års ordinarie skatt. Under tiden har man dessutom fått en rad nya indirekta skatter. Vart man än ser, är det skatt och återigen skatt. Hr Wigforss har plötsligt framträtt i den lika nakna som hårda sanningens ljus.

Det visar sig bland annat att ledamöterna i Eskilstuna stadsfullmäktige — där ingen bolag och ingen ett par rörelseidkare sitta och vars överväldigande majoritet består av arbetare, partivänner och lägre tjänstemän — håtar i skattetid för ett väldigt bellopp. Stadens byggnadsarbetare måste nästan över lag räkna med en väldig åderlåtning.

Situationen blir densamma i Stockholm.

Den folkdemokratiska alliansen mellan socialdemokrater och kommunister är alltjämt livskraftig så länge hänt, i likhet av Erlanders besked att kommunisterna med sin hyllning av enpartisystemet ställt sig utanför den demokratiska gemenskapen. På valmötet i Lidingö och Segeltorp i måndags kvall fäste dr Yngve Larsson uppmärksamheten på den märkliga förklaring Stockholms kommunistiske ledare Knut Olsson givit: han har erkänt och förvarat allmänen och påvisat de stora fördelar den bringar kommunisterna. Den enda sanningen är, som Knut Olsson så riktigt säger, att sedan socialdemokraterna vid 1946 års val förlorat majoriteten gentemot de båda borgerliga grupperna fann man både på socialistiskt och kommunistiskt håll ett ordnat samarbete alden emellan påvisat digt — med den betydligt utökade kommunistiska gruppens hjälp bibehöll Z. Höglund majoriteten i fullmäktige:

Detta samarbete har hållit och håller alltjämt "i alla väsentliga frågor", och det borde, menar Knut Olsson, visa alla radikalt sinnade väljare vilken drivkraft "ett starkt kommunistiskt inslag i majoriteten" utgör för politikens utformning i den av kommunisterna önskade riktningen. Här bekräftas alltså den sanning socialdemokraterna velat förneka: det är här frågan om ett fast och äkta förbund, medan Z. Höglund icke velat erkänna några

"Ett steg åt vänster kan alltid försvaras"
KOM OCH HÖR
Chefredaktör IVAR HARRIE
talar över detta ämne
i SPÅNGA FOLKETS HUS i kväll kl. 20
Fanborg, orkestermusik och underhållningsprogram
Fri entré
Filmen
"De valde friheten"
med
Edvin Adolphson
FOLKPARTIET *kommer*

Skogsegendomar

försäljas av konkursförvaltning oberoende av jordförvärvslagen. God kapitalplacering.

1) 1.571 mtl. **BRÄKENTORP SÄTERI** pr Ljungby med 680 tunnland skog och åker, c:a 200 tunnland eget fiskevatten, 2.000 frukträd. Historiskt corps de logi.
2) Intill Bräkentorp 2 st. mindre skogsfastigheter **ASEN** och **ASABÄCKEN**, vardera om c:a 20 tunnland.
3) **TVETARYD** Söder- och Mellangård pr Torne med c:a 105 tunnland skog och åker, 260 frukträd, plantskola med c:a 700 ungträd, strand- och fiskerätt i Åsnen och Spjelsjön. Bra bebyggd.

Skriftliga anbud torde före den 20 dennes ingivas till undertecknad konkursförvaltare.

Växjö den 1 september 1948.

FOLKE GUSTAFSON,
Advokat,
Kronobergsgatan 4, Växjö.
Tel. 22 57.

INDUSTRITOMTER,

tills. c:a 3.700 kvm, vid stort trafikstråk (infartsväg), säljes. Ev. refl. å byte med STORRE gärna omoderat, affärs-/bostadshus. Oscar Svensson, Chalmersgatan 20, GÖTEBORG. Tel. 13 23 38 el. 16 84 96.

Omnibuss- eller lastbilsrörelse

större eller mindre, event. annan beträdlgen lönande affärs-, fabriksrörelse önskas köpa. Kontantlikvid och tillträde efter överenskommelse. Svar till "Korrekta uppgivningar — A.", Dagens Nyheters Huvudkontor.

BRA BUTIKSLOKAL

PA RENSTIERNASGATAN

önskas byta mot mindre ca 50 kvm på Söder eller i Vasastaden. Svar till "Utmärkt läge på Söder D". Dag. Nyh. H:k., fvb.

Verkstadslokal, 1.000 kvm, ledig

Maskinfabrik med 1.000 kvm outnyttjad golvyta åtager sig tillverkning, om maskiner och mater. ställes till förfogande. Svar till "Riklig tillgång på arbetskraft — R.", Dagens Nyheters Huvudkontor.

INDUSTRILÄN

Industri söker förbindelse med person disponerande större kapital i och för exportillverkning. Svar till "Råmaterial — 7303", D. N. H:k., f. v. b.

Herrbeklädnadsaffär i Malmö

med 5 skyltfönster belägen i hörnfastighet, ekipering i första och konfektion i andra våningen, till salu. Omsättning ca 300.000 :-. Lager och inventarier ca kr. 175.000 :-. Svar till "Herrbeklädnadsaffär — Kontant — 619", Dag. Nyh. Huvudkontor.

Fräsnings- och hyvlingsarbeten

Mekanisk verkstad m. goda resurser söker arbete i Universalfräsmaskin o. kippbyvel. Avenså svarvningar, pressnings- o. svetsningsarbeten. Korta leveranstider utlovas. Svar till "Gediget arbete", Dagens Nyheters H:k., f. v. b.

Konkursförsäljning

Mindre lager av MÖBLER, 1 skrivmaskin, 1 räknemaskin och div. belysningar. Event. övertagande av affärslokal. Anbud ställas till Jönköpings Juridiska Byrå, Vasag. 12, Stockholm, Tel. 23 26 00, senast den 15 Sept. 1948.

KONTORSMÖBLER

använda under S:t Eriks-mässan. utföreäljes till reducerade priser hos LINDELÖFS KONTORSMASKINER, Holländargatan 6.

Franska Elmotorer m. m.

Huvudagenten för tvenne ansedda franska motorfabriker mottager tacksamt förfrågningar på ELMOTORER upp till 500 hkr. (även småmotorer, synmaskins-, fläkt- etc.). OMFORMARE, EL, PUMPAR. VENTILATORER etc. Detalj. förfrågn. till Firma Elektrotrading, P. Larm, Svarvargatan 18, Stockholm. Tel. 50 10 01.

Parfymgrossister

Exklusivförsäljning av armerikansk kosmetik i originalförpackningar erbjudes kapitalstark grossist. Svar till "Lagervaror — kvalitet", 23 53 00 (Telefonsvar) eller Dag. Nyh. Huvudkontor.

250 dss. Arbetshandskar

BORTSLUMPAS. Tel. 67 09 35.

Bijouterier

för kapitalkraftiga intressenter.
1-KLASSIGT AFFÄRSTILLFÄLLE.
Kvalitetsbroscher, armband m. m. i 15 olika modeller för omedelbar lev. Hel- eller delaffär. Tel. 52 77 08.

ETT MINDRE PARTI

YLLEWILTONMATTOR, 70×140 o. 60×120, bortslumpas.
Tel. 67 09 35.

Försäljningsobjekt sökes

lämpligt för byggen, lantbrukare ell. dylikt. Försäljare, bil och telefoner finnes. Distrikt: Östergötland och Södermanland. Svar till "Gärna agentur — I. A.", Dagens Nyheters Huvudkontor 1, v. b.

VENEZUELA

Affärsman, kunnig i flera yrken, önskar kontakta personer som längre tid vistats i landet. Färska "inside informations" emotses snarast om immigrationsmöjligheter, arbetsförhållanden o. dyl. Resa planeras årsskiftet. Ev. uppdrag åtages gärna. Svar till "Välplanerad start, ej DP", AK, Västmannagatan 74.

Folkpartiledningen

Kalle Watt kartlägger höstens elsituation

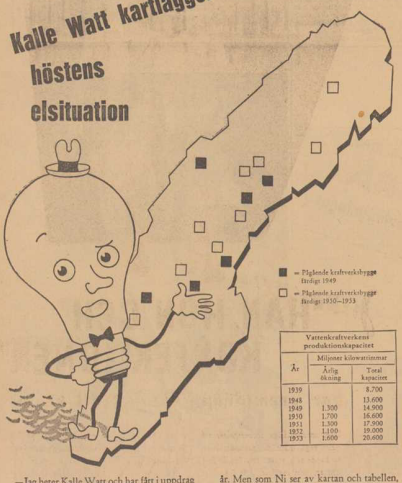

Vattenkraftverkens produktionskapacitet

År	Miljoner kilowattimmar: Årlig ökning	Total kapacitet
1939		8.700
1948		13.600
1949	1.300	14.900
1950	1.700	16.600
1951	1.300	17.900
1952	1.100	19.000
1953	1.600	20.600

—Jag heter Kalle Watt och har fått i uppdrag att tala om för Er hur det ligger till på elfronten.

Man har talat om allmän elransonering, som om den vore oundviklig. Men så illa är det inte. Visserligen har elrestriktioner införts, men det är just för att söka *undvika en allmän elransonering.*

Det går åt mer och mer elkraft. Fler och fler kraftverk byggs. Trots att vi nu fått 65% mer kraft än vid krigsutbrottet, har vi ännu inte hunnit ifatt den ständigt ökade efterfrågan. Bristen på material och arbetskraft har nämligen försenat kraftverksbyggandet ett helt år. Men som Ni ser av kartan och tabellen, blir dock flera stora kraftverk färdiga redan nästa år.

Regn och sparvilja avgörande

Ska vi slippa en allmän elransonering, så behövs det i höst både rikliga regn på rätta ställen och att var och en gör sitt bästa för att spara mesta möjliga ström. Ju mer vatten vi har kvar i sjömagasinen till vinterns behov, desto mindre blir risken för en allmän elransonering. *Det lönar sig därför att spara nu.* Försök spara lika mycket som förra vintern! Kalle Watt-broschyren, som följde med de nya livsmedelskorten, ger goda sparråd.

Hjälp Kalle Watt spara kilowatt!

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.